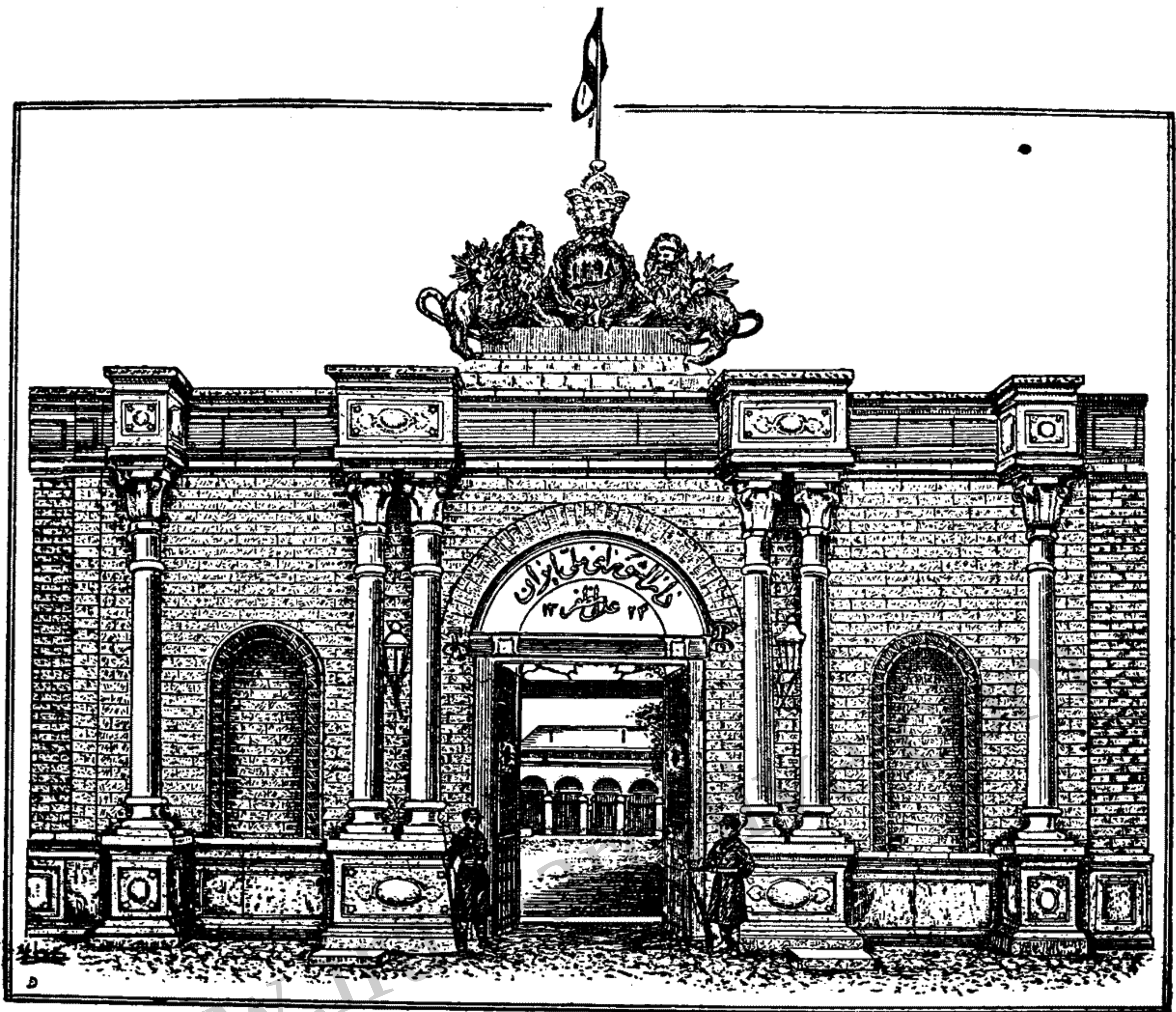

دوره هفتم تقنینیه

جلسه ۵۹	مذاکرات مجلس	شماره ۵۹
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنجمین ۲۴ امر داد ماه ۱۳۰۸ مطابق ۹ شهر ربیع الاول ۱۳۴۸	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود مطبوعه مجلس	قیمه اشراك داخله ایران سالبانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمه تك شماره يك قران

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس پنجشنبه ۲۴ مرداد ماه ۱۳۰۸ ☆ (۹ ربیع الاول ۱۳۴۸)

فهرست مذاکرات

(۱) تصویب صورت مجلس	(۴) بقیه شور اول خبر کمیسیون قوانین عدلیه - از ماده ۲۶ راجع به تبعیت
(۲) لایحه اجازه ارتقاء رتبه یکی از مستخدمین وظیفه شناس دوات	(۵) ختم جلسه و تعیین موقع و دستور جلسه بعد
(۳) تصویب مرخصی آقایان ارباب کبخسرو - اشقیانی - زوار - اسدی	

مجلس یکساعت و سه ربع قبل از ظهر بر بخت آقای دادگر تشکیل گردید

(۱) تصویب صورت مجلس

صورت مجلس پنجشنبه ۲۴ مرداد ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند ☆ ☆

حیدری - قبل از دستور

رئیس - آقای حیدری

☆ عین مذاکرات مشروح پنجاه و نهمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه باستثنای مذاکرات قبل از دستور (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵) دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

☆ ☆ اسامی غائبین که در ضمن صورت مجلس خوانده شده است غائبین با اجازه آقایان : افخمی - امیر دولتشاهی - کیا - فولادوند - آصف - وثوق - فرشی - لرستانی - اسکندری طباطبائی وکیل - حاج میرزا سید محمود - محمد آخوند - غائبین بی اجازه آقایان : مجد ضیائی - رهبری - وهاب زاده - میرزا حسن خان وثوق - دکتر طاهری - زوار - پور محسن - افسر - بوشهری - عمادی - آشتیاز - اعظم - اسدی - آقا زاده سبزواری - دبستانی - رحیم زاده - آقا سید حسین آقایان - فوام - حاج رحیم آقا قزوینی - میرزا ابوالفضل - حاج امین تربتی - مهدوی - امیر تیمور - بیات - حاج حسین آقا مهدوی - شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک - ارباب کبخسرو - حاج غلامحسین ملک و تیمور تاش

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - قبل از دستور

رئیس - آقای فهمی

فهمی - قبل از دستور

رئیس - آقای دولتشاهی

دولت شاهی - در صورت مجلس عرضی دارم

رئیس - آقای عراقی

عراقی - آقای آشتیانی را بگویم بر خورد غائب بی اجازه نوشته اند ایشان را همه مسبوقند که مرخصند و فعلاً رفته اند برای معالجه و مرخصی هم خواسته اند و بگمسیون هم تقدیم شده و تصویب میشود باین جهت خواستم عرض کنم که چرا ایشان را غائب بی اجازه نوشته اند ؟

رئیس - راپورت کمیسیون جزو دستور امروز است و قریباً بعرض آقایان خواهد رسید . آقای دولتشاهی

دولت شاهی - يك عرض بنده راجع بهمین موضوعی بود که آقای عراقی تذکر دادند و عرض دیگرم این است که امیر دولتشاهی را اینطور در صورت مجلس خوانده شد که غائب بی اجازه هستند گویا متذکر نبودند که ایشان سه ماه مرخصی گرفته اند و در مجلس هم تصویب شده است اگر يك جلسه یا دو جلسه ایشان دیرتر برسند بافتتاح مجلس ممکن است این غیبت جزو مرخصی که دارند محسوب شود و غائب بی اجازه نوشته نشوند

رئیس - مراجعه میشود و اصلاح میشود . آقای

کازرونی

کازرونی - در دستور عرض دارم

رئیس - در دستور یا در صورتی مجلس ؟

کازرونی - در دستور

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟

جمعی از نمایندگان - خیر

رئیس - صورت مجلس تصویب شد .

جمعی از نمایندگان - دستور .

رئیس - وارد دستور شویم ؟

(اظهار شد - بلی)

۲ (لایحه ارتقاءرتبه یکی از مأمورین وظیفه شناس دولت وزیر فوائد عامه - لایحه ایست راجع بیک نفر از مستخدمین وظیفه شناس وزارت فوائد عامه که در مأموریت که باو داده شده است ابراز لیاقت و جدیت کرده است و چون دولت در نظر داشت که از او يك تشویق بشود این است که این لایحه تقدیم مجلس میشود و چون موضوع خبلی مهم نیست از این جهت تقاضای دو فوریت میکنم . (لایحه مزبور بشرح آتی قرائت شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی : نظر باینکه ابراز جدیت و فداکاری آقای آریا رئیس راه آهن آذر بایجان مورد توجه کامل واقع و مستلزم آن گردیده که بطور فوق العاده و استثناء قبل از طی مدارج مقرر استخدام ارتقاء رتبه برای مشار الیه منظور گردد لذا وزارت فلاح و تجارت و فوائد عامه ماده واحده ذیل را پیشنهاد و تصویب آنرا بفوریت تقاضا مینماید : ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد بطور استثناء آقای میر عباسخان آریا را بدون طی مراتب مقرر در قانون استخدام کشوری از رتبه هفت برتبه هشت ترفیع بدهند .

رئیس - مقصودتان از فوریت دو فوریت است ؟

وزیر فوائد عامه - بلی .

رئیس - فوریت اول مطرح است ؟

جمعی از نمایندگان - مخالفی نیست .

رئیس - رأی گرفته میشود بفوریت اول موافقین

قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . فوریت ثانی مطرح است .

(اظهار شد - مخالفی نیست)

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم .

رئیس - بفرمائید .

آقا سید یعقوب - گر چه در خود ماده هم ممکن است که بنده عرض خودم را بکنم از اینکه دولت کاملاً مواظب است که مأمورین صحیح العمل را تشویق بکند و اگر خدای نخواسته مأمورینی ماداشته باشیم که صحیح العمل نباشند محمل عتاب و خطاب و مجازات واقع میشوند بنده خیلی متشکرم و این یکانه قدمی است از برای اصلاح مملکت و خیلی تقدیر و تقدیس میکنم این نظر را لکن این تشویق کردن مأمورین صدیق و رد کردن مأمورین غیر صدیق بهترش این است که از راه دیگر باشد نه از راه يك قانونی که دارد کم کم ...

گر چه حالا آقای وزیر عدلیه میدانم که فوراً پامیشوند و میفرمایند که فلان کس اینهم قانون است و دادیم از مجلس میگذاریم من قبول دارم ولی عرض میکنم که قانون يك امر کلی است که تمام موارد را در نظر بگیرد و قانون وضع نشده است برای اینکه ما بیائیم در مواقعی که میخواهیم يك مأموری را تشویق کنیم آنرا دست بزنیم دولت ممکن است يك لایحه بیاورد در مجلس و تقاضای يك اعتباری برای تشویق این مستخدم بکند بنده که کاملاً متوجه بخشش میگذارم و عقیده ام این است که ما باید کاملاً اقتصاد را در مصارف منظور کنیم رأی میدهم و در کمسیون هم اگر بیاید رأی میدهم که پانصد تومان بدهیم و بهتر هم این است نه اینکه يك مرتبه از يك رتبه برود به رتبه بالاتر این است نظر بنده و در ماده هم عرض میکنم وزیر فوائد عامه - بنده خیلی متأسفم که آقای آقا سید یعقوب این اظهارات فرمودند تعرض ایشان از این است که این کار سابقه میشود و اگر چنانچه در موارد دیگری

هم يك مأمورینی يك جدیت فوق العاده کردند از این راه ممکن است قدر دانی از آنها بشود و این که پیشنهاد کردند که ممکن است جزای نقدی بدهند البته تصدیق میفرمائید که پول اهمیتی ندارد و آن نظری را که دولت داشته است نخواسته است از راه اینکه جزای نقدی بدهد اظهار کند بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

رئیس - موافقین با فوریت دوم قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده قرائت میشود .

(این طور خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد بطور استثناء آقای میر عباسخان آریا را بدون طی مراتب مقرر در قانون استخدام کشوری از رتبه هفت برتبه هشت ترفیع بدهد .

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - موافقم

رئیس - آقای رفیع

رفیع - موافقم

بعضی از نمایندگان - مخالفی نیست

آسید یعقوب - بنده مخالفم

رئیس - آقای دکتر سنک

دکتر سنک - موافقم

رئیس - آقای عدل

عدل - موافقم

رئیس - آقای ضیاء

ضیاء - موافقم

رئیس - آقای ناصری

ناصری - موافقم

خطیبی - مخالفی ندارد آقا.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده خیلی تشکر باید بکنم از مآثرینی که بوظیفه خودشان رفتار کرده اند و میکنند و در واقع برای آنها همین اندازه کافی است که در این جا اظهار تشکر از آنها بشود (خنده نمایندگان) دیگر محتاج به این نیست. بده همین اندازه کافی است اگر قائل بشرافت باشیم کافی است و علت ندارد که ماحالاً بیائیم و قوتون شکنی بکنیم و يك کسی که دارای رتبه هفت است يك مسئولی قائل شویم و او را برخلاف قانون رتبه هشت بدهیم (طلوع - قانون شکنی نیست صحبت بین نمایندگان زنك رئیس -) باید بهمان طریق که آقای آقا سید یعقوب فرمودند اگر در واقع خدمت به این مملکت کرده است صد تومان، هزار تومان بالاداره که خدمت کرده است فوق العاده بیاورند و این ترتیب را مجری نکنند که هر روزی هر کسی که يك کاری کرده است و يك خدمتی کرده است يك رتبه بدون طی مراتب قانونی بگیرد این خوب نیست قانونی که از مجلس گذشته است باید آن قانون محفوظ باشد نه اینکه هر روز يك خدشه به آن قانون وارد بکنند و صدمه به آن قانون بزنند بگذارید قانون بحال خودش باشد اگر يك کسی خدمتی در این مملکت کرده است يك فوق العاده بهر اندازه که میدانند خدمت کرده است بیاورند و بطریق فوق العاده بگذارند و بیاورند و همه روزه این ترتیب را پیش نیاورند و بدانند که ما باید همیشه مواظب مال مردم باشیم و این قانونی که تا رتبه نه هم بالاتر رفته و بعقیده بنده همان هم زیاد است دیگر این ترتیب نکنیم و خود دولت هم باید این ترتیب را رعایت کند باین ملاحظه بنده عقیده ندارم

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - عرض کنم در این که آقای فیروز آبادی بیانانشان از نقطه نظر عدم تشویق به آقای آریا نبود شبهه

نیست منتهی يك طرز دیگری عقیده داشتند بنده بطور خلاصه خواستم تذکر بدهم البته همه آقایان میدانند که آقای آقا میرعباسخان آریا از جوانهای صحیح العمل و خوش قریحه این مملکتند (نمایندگان - صحیح است) و بنده و آقایان ایشان را به پاکدامنی و دارای افکار صحیحه میشناسیم و مخصوصاً در این اواخر که يك رل مهمی را عهده دار شده است و نظریات دولت را انجام داده است و دولت لازم دانسته است که تشویق و تقدیری از عمل ایشان شده باشد و بالاخره در مجلس شورای ملی هم این قدر دانی بشود اینکه فرمودند نقض قانون استخدام از نقطه نظر يك مستخدم سوء اثر میکند بعقیده بنده بر عکس است و حسن اثر میکنند این مذاکرات امروز مجلس و این لایحه تقدیریه دولت باعث میشود که سایر مستخدمین هم تشویق میشوند و بهتر انجام وظیفه میکنند (نمایندگان - صحیح است) و موضوع دیگری که میخواستم بطور حجتاً معترضه که مربوط باین قضیه است عرض کنم این است که ما نباید فکر مان را عوض کنیم که این مملکت مرد لایق کم دارد باید راه را باز کنیم برای انتخاب لایق تا هنرهای خودشان را نشان بدهند (صحیح است) و بالاخره لیاقت کشی را ما باید در آئینه موقوف کنیم و بنده خیلی تقدیر میکنم این عمل دولت را و راجع به آقای آریا بیشتر از همین نقطه نظر بوده است که دولت قدر شناسی گردیده است از لیاقت او که يك نفر مأمور صدیق خدمتگذار است يك نکته دیگر را خواستم خدمت آقای فیروز آبادی عرض کنم که بعضی اشخاص اینطورند که فکر آ و روحاً چندان علاقه به مادیات ندارند این که گفته میشود که مبلغی پول بایشان داده شود بنده بوکالت ایشان میخواهم خدمتشان عرض کنم که ایشان علاقه به پانصد تومان یا هزار تومان ندارند بالاخره ایشان بمقام علاقه مندند ایشان رئیس راه آهن تبریز هستند و شغل مهمی دارند و مستخدمینی که ما داریم در وزارتخانهها هم رتبه ایشان با بالاتر و دارای رتبه نه هستند شاید آنقدر ها بطور عموم

لیاقتشان بیشتر از ایشان نباشد در این صورت بهتر همین روبه است که دولت اتخاذ کرده که ما از نقطه نظر ترفیع مقام ایشان را تشویق کرده باشیم و الا ایشان چندان بعادیت علاقه ندارند و این بیان شما یک قدری بعقیده بنده موهن بود برای ایشان.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - پیشنهادی از آقای آقا سید یعقوب رسیده

است قرائت میشود.

(شرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در ماده واحده اضافه شود این

سطر: بعد از خدمت در رتبه هفت يكسال.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب فرمائید.

آقا سید یعقوب - از فلسفه و منطق آقای یاسائی

بنده همیشه عاجز هستم چون ایشان دارای يك منطق و فلسفه هستند که از آن بنده عاجز هستم این شخص را هم که میفرمائید که نظر مادیات ندارند بنده خیلی به ایشان ارادت دارم و خیلی هم از خدمات ایشان تقدیر میکنم نظر بنده این است که يك مسئله را بعرض مجلس برسانم طفره مطابق براهین فلسفه و حکمت غلط است و در طبیعت طفره محال است همانطوری که طفره در طبیعت محال است بنده عرض میکنم که در قانون هم طفره خوب نیست باین معنی که قانون استخدام ما معین کرده است از برای ترقی از رتبه يك تا رتبه نه يكسالهائی بایم مستخدم خدمت بکنند تا ترقی بکنند در این شما میائید و میگوئید که این سه سال لازم نیست بنده عرض میکنم که شما این موضوع را این طور قرار بدهید و این مدت که سه سال است يكسال قرار بدهید نه این که یکمرتبه از رتبه هفت به رتبه هشت برود خیلی غریب است آقای یاسائی میگویند هفت هشت است بنده نمیگویم هفت هشت است بنده میگویم کاری بکنید که لا اقل این ترتیب عدد از بین نرود من رأی بدهم که هفت تا هشت تا است که نمیشود اصل دوسیه همینطور میباشد دوسیه مستخدم

در تمام جاها میباشد پس لا فیل این خدمت سه ساله از رتبه هفت رفتن به رتبه هشت را باعتبار اینکه ما تشویق قائل هستیم و این شخص را بنده میدانم که خیلی لایق است و خدمات مهمی کرده است که طرف توجه مجلس و دولت است يكسال قرار بدهید. این يك موضوع موضوع دیگر مسئله بود که آقای فیروز آبادی بیان کردند و بعضی آقایان خندیدند آقایان مجلس شورای ملی مرکز ثقل و مرکز شرافت و همیت مملکت است وقتی که يك مستخدم را یکی از آقایان نمایندگان پشت تریبون خدمات او را بیان کرد در تمام دنیا این صدا می پیچد دیگر چه شرافتی بالاتر از این است که بنده که پنجاه شصت سال از عمرم مبرود و بیست سال در مشروطیت خدمت کرده ام اینجا بگویم که میرعباس آریا يك ماموری است که به مملکت خدمت کرده است چه شرافتی از برای شخص یا شرافت بالاتر از این است که در روزنامه مجلس نوشته شود جنابعالی که میگوئید رتبه هشت بگیرد نظر مادی درش قائل هستید بنده نظر روحی و شرافتی برای او قائل هستم و نظر بنده در این کار این است که ما طفره نزنیم و از برای ترفیع از رتبه هفت به رتبه هشت يكسال قائل شویم و سه سال خدمت نکنند و این سه سال را يكسال قرار بدهیم که در واقع طی رتبه هم شده باشد و ترتیب هم نخورد این است پیشنهاد من حالا بخارید.

وزیر عدلیه - بنده امروز درین مذاکرات نماینده

محترم بر خوردم به اینکه يك قانون اساسی دیگری هم هست که ما خبر نداریم و آن قانون اساسی قانون استخدام است که اگر يك گوشه اش را دست بزنند و اگر يك قانونی پیشنهاد بکنند که برخلاف یکی از مواد او باشد می کنیم که آقا در قانون استخدام اینطور است خوب معلوم است آقا اگر در قانون استخدام اجازه میدادند این کاری را که الان دولت میخواهد بکند بکند دیگر نمی آمد يك قانونی بیاورد در مجلس و اینقدر

وقت مجلس را بگذرد. اینکه میفرمائید یکسال بماند برای استحضار آقا عرض میکنم که ایشان یکسال است در رتبه هفت مانده اند پس بنابراین ایشان دبروز دارای رتبه هفت نشده اند که حالا برتبه هشت برسند و منظور آقای نماینده محترم از این جهت تأمین شده است (جمعی از نمایندگان - صحیح است) از طرفی هم چون میدانم شما شخص حساسی هستید البته این را در نظر بگیرید که وقتی بنا شد شما يك زحمت کشیدید و يك خدمتی کردید و خواستند يك محبتی بشما بکنند در ضمن هزار تا نیش و هزار تا صحبت و هزار تا کنایه و اینکه نظر مادی خوست نباشد و نظر روحی باشد و تشکر کافی است اینها چندان لطفی ندارد تشکرتنها کافی نیست (صحیح است) قربان تشکر شما بروم اگر هر روز این جا هی تشکر از اشخاص مختلف نمی شد باز يك مسئله بود ولی خوب تشکر که حسن ظن آقایان نمایندگان محترم است نسبت بمأمورین دولت همه روزه و بارها در این مجلس قبل از دستور میشود دیگر این چه چیزی است که از برای شما اسباب تشویق شود؟ (صحیح است) از این جهت بنده خواستم تقاضا کنم از آقایان اولاً برای اینکه وقت تنگ است و قانون دیگری هم در دستور است و بنده تصور نمی کردم با اکثریت نزدیک با تفاق که در این موضوع است آقایان این موضوع را باز خیلی بکشند و طول بدهند حال بنده خواهش میکنم که وقت مجلس را بیش از این نگیرند و آقایان نماینده محترم هم پیشنهادشان را پس بگیرند و بگذارند این کار بگذرد.

جمعی از نمایندگان - کافی است آقا.

آقا سید یعقوب - بنده استرداد میکنم

رئیس - پیشنهادی هم از آقای فیروز آبادی رسید است...

فیروز آبادی - بنده هم استرداد میکنم

رئیس - رأی گرفته میشود بماده واحده آقایانی که

موافقت فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. چند فقره خبر از کمیسیون

عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود

۳) تصویب مرخصی آقایان: ارباب کیخسرو -

اشتیانی زوار - و اسدی

(خبر راجع بمرخصی آقای ارباب کیخسرو این قسم قرائت شد)

آقای ارباب کیخسرو شهرخ نماینده محترم بواسطه کسالت و تجویز اطباء مسافرت اروپا برای معالجه تقاضای دو ماه و نیم مرخصی از هفدهم مرداد نموده اند کمیسیون با تقاضای نماینده محترم موافق و خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده موافقم

رئیس - آقای وثوق

سید مرتضی وثوق - بنده موافقم.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده همان نظریه که همیشه داشته ام

حالا هم دارم و در نظریه ام هیچ مراعاتی بین دوست و غیر دوست و احدی نمیکم و همان نظریه ام را تعقیب می کنم و عقیده ام این است که کسانی که از مجلس می خواهند مرخصی بگیرند چه بجهت (خدای نخواسته) مرض و چه بجهت غیر مرض از هر جهت که باشد این حقوق زمان غیبت خودشان را (چون در این زمان خدمتی نمیکند بمملکت) تخصیص بدهند يك مصرف خیری نه اینکه خودشان آن را مصرف نمایند و بنده کاملاً مخالفم با این ترتیب و اگر نظر در این مرخصی استفاده شخصی خودشان باشد مخالفم.

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم که نماینده محترم بطور کلی همیشه راجع بین مرخصی ها مخالفت میفرمایند با این که همیشه مرخصی با اجازه حق نماینده است و نمیشود او را مجبور کرد که صرف خیرات و مبرات با چیزهای دیگری بکند. بنده اولاً خیلی از احساسات نماینده محترم آقای فیروز آبادی متشکرم لکن علاوه میکنم که آقای ارباب کیخسرو يك نماینده هستند که این جا غالباً ادای وظیفه می نمایند و يك خدماتی را هم همیشه در اداره ممبرت و سایر جریانات مجلسی کرده اند علاوه جنساً هم يك آدم خیری هستند که سهم خودشان همیشه در مسائل خیریه مساعدتهائی میکنند. بعلاوه اگر مرخصی میخواهند که از حقوقش استفاده نکنند هرگز این اجازه را نمی خواستند و قائل میشدند برای کتابخانه یا جای دیگر میرفتند. پس این مرخصی که ایشان (به هر کس) خواسته اند برای این است که با حقوق خواسته اند مرخصی بروند بنا بر این بنده خواهش میکنم آقای فیروز آبادی با این خبر کمیسیون عرایض و مرخصی موافقت نفرمایند.

رئیس - آقایان موافقین با مداول خبر قیام فرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر دیگر راجع باقی اشتیانی.

(این قسم قرائت شد)

آقای اشتیانی نماینده محترم بواسطه ادامه کسالت و لزوم مسافرت اروپا برای معالجه تقاضای چهار ماه تمدید مرخصی از تاریخ ۱۴ تیر که انقضای مرخصی مصوبه سابق میباشد نموده اند کمیسیون با تصویب مرخصی معزی له موافقت نموده و خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - آقای وثوق

سید مرتضی وثوق - مخالفی ندارد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده مخالف نیستم ولی عبارت

رایورت غلط است باید اصلاح شود ادامه غلط است دوام باید نوشته شود. آن بیچاره که خودش مرض خودش را ادامه نداده است بلکه مرض دوام پیدا کرده است. دوام کسالت باید نوشته شود

رئیس - آقایانی که با این رایورت موافقت

قیام فرمایند.

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر مرخصی آقای زوار.

(شرح آتی قرائت شد)

آقای زوار نماینده محترم بری رسیدگی بامور شخصی و محلی تقاضای چهل روز مرخصی از تاریخ هفدهم مرداد نموده کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - آقای وثوق (اجازه)

سید مرتضی وثوق - بنده نظر بهمین منطقی که

آقای نماینده محترم زوار گاه گاهی با مرخصی مضی از آقایان نمایندگان مخالفت میکردند بهمین نظر و منطق مخالفم.

چون ایشان اشتغال بکارهای شخصی را عذر موجه برای تقاضای مرخصی نمی دانستند و چون خود ایشان در تقاضای مرخصی شان اشتغال بکارهای شخصی نوشته اند لذا بنده بهمین نظر و منطق خودشان عذر ایشان را موجه نمیدانم بعلاوه ماسی و نه روز بلکه چهل روز تعطیل داشتیم و در این مدت ایشان بکارهای شخصی شان رسیده اند در صورتیکه باید رسیده باشند و حالا هم بیایند سر کارهای مجلسی شان از این جهت بنده با این مرخصی مخالفم

رئیس - آقای ملک مدنی (اجازه)

ملک مدنی - آقای وثوق بعقیده بنده مخالفت شان

وارد است ولی قضیه يك جنبه و جهت اخلاقی پیدا کرده است و بنده با عالم ارادتی که بایشان دارم خواهش میکنم مخالفت شان را مسترد بدارند زیرا مجلس شورای ملی همیشه نسبت باین قبیل مرخصی ها يك قیافه مساعدی

نشان داده است از این جهت از ایشان استدعا میکنم که موافقت بفرمایند.

رئیس - موافقین با مدلول رایورت قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد خبر دیگر (این قسم خواندند)

آقای اسدی نماینده محترم بواسطه گرفتاری قضایه مرخصی از هفدهم مرداد نموده کمیسیون با تصویب مرخصی مزبور موافق و خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - آقای باخان

ایلیخان - موافقم

رئیس - موافقین با این خبر قیام فرمایند.

(غالب نمایندگان برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ششم راجع بتابعیت مطرح است

۴) بقیه شور اول خبر کمیسیون قوانین راجع بتابعیت (این قسم قرائت شد)

ماده ۶ - اگر تا پنجسال از تاریخ صدور سندتابعیت معلوم شود شخصی که به تبعیت ایران قبول شده فراری از خدمت نظام بوده هیئت وزراء باید حکم خروج او را از تابعیت ایران صادر نماید و همچنین است هرگاه قبل از انقضای مدتی که مطابق قوانین ایران مرور زمان حاصل میشود معلوم گردد شخصی که به تبعیت قبول شده محکوم به جنحه یا جنایت عمومی بوده است.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این جا اولاً استدعا میکنم که آقای وزیر عدلیه نفرمایند که فلانی عضو کمیسیون است و در آنجا رأی داده است بنده عرض میکنم درست است در کمیسیون رأی داده ام و لیکن البته خودتان تصدیق میفرمایید که اولاً موضوع هنوز تمام نشده است و شور

اینکه باید تسهیل در امر بشود و کسانی که میخواهند تبعیت ایران را قبول کنند خیلی سهل و آسان بتوانند قبول نمایند یا اینکه اگر جنحه و جنایتی را خدای نخواستہ مرتکب شد ما آنها را بیاوریم و در تحت نظر خردمان تربیتشان کنیم نه اینکه ما آنها را قبول نکنیم و آنها به بی تربیتی خودشان بقی بمانند. بن ملاحظه بنده مخالفم و باید تسهیل کرد

وزیر عدلیه - عرض کنم که آقا فرمودند اگر بنا باشد ما جنحه و جنایت را قرار بدهیم که يك کسی به تبعیت دولت ما وارد شده او را خارج کنیم خوب در مملکت خودمان هم خیلی اشخاص مرتکب جنحه میشوند باید آنها را هم از تبعیت خودمان خارج کنیم می خواستیم خدمتشان عرض کنیم باولادی قبول کردن فرق دارد. اینکه يك اولای کردن گیر انسان شده باشد (خنده نمایندگان - صحیح است) انسان بسهولت نمیتواند اولاد خودش را و او اینکه کار بد و خلافی کرده باشد خرج کند علائق طبیعی و تکالیف اخلاقی مانع میشود ولی وقتی که میخواهیم يك کسی را باولادی قبول کنیم باید يك قدری بیشتر در آن جا دقت کنیم اما راجع بنظر ساسی ایشان که عبارت است از تسهیل امر این را بنده در دفعه گذشته آقای نماینده محترم وعده دادم حالا عرض میکنم در بین دو شور در کمیسیون مطالعه میکنیم نگاه میکنیم میبینیم اگر برای تأمین این نظر شما راهی پیدا کردیم منظور میکنیم اگر راهی پیدا نشد باز در مجلس در شور دوم مطالعه و مذاقه میشود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - کافی است؟

گفته شد - بلی

وئیس - پیشنهاد آقای مؤید احمدی قرائت میشود

(بترتیب ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در ماده ششم نوشته شود محکوم

به جنحه مهم و جنایت

نوشته شده است جنحه و جنایت هر دو باشد نه دولت دقت بکند و کسانی را که محکومیت جنائی دارند مطلقاً قبول نکنند مگر مرور زمان برجنحه یا جنایت او گذشته باشد بهتر است و لاملاحظه بفرمایید هیچ دلیلی ندارد که يك کسی که معروف بکلاه برداری است او را ما قبول کنیم. چون کلاه برداری جنحه است و مطابق بیان ایشان او را میشود پذیرفت. خوب چه دلیلی دارد کسی که در مملکت خودش محکوم شده است بکلاه برداری او را ما قبول کنیم حالا این کلاه بردار محکوم در مملکت خودش نمی ماند و می آید این جا و چه لزومی باچه نفعی برای ما دارد که ما این کلاه بردار محکوم را بپذیریم بعقیده بنده همانطور که در ماده نوشته شده بهتر است و او را راه ندهیم. بلی اگر مرور زمانش گذشته باشد همانطور که در مملکت خودمان هم اگر بود و مرور زمان بر او میگذشت خوب آن عیبی نداشت در هر صورت این قسمت جنحه هم در آخر ماده باشد بهتر است ولی مرور زمان نگذشته است بعقیده بنده بهتر این است که يك همچو آدمی را ما راه ندهیم (صحیح است) و در همان مملکت خودش ماند و بمملکت ما انتقال پیدا نکند.

رئیس - آقای فیروز آبادی -

فیروز آبادی - بنده بهمان نظری که در جلسه قبل هم عرض کردم باز هم همان عقیده را دارم و ما باید هر چه میتوانیم تسهیل کنیم و اسباب تسهیل را فراهم کنیم نسبت بکسانی که میخواهند داخل در تبعیت ایران شوند حالا اگر بگوئیم کسی که مرتکب جنحه یا جنایت شد یا فراری از نظام بود خوب در مملکت ما هم از این قبیل کارها هست و غالباً اتفاق می افتد پس ما باید این قبیل اشخاص را هم از تبعیت و رعیتی خودمان خارج کنیم. خیر بنده عقیده ام این است که اینها را هم باید بتابعیت خودمان قبول کنیم و سعی کنیم که آنها را هم خوب کنیم نه اینکه خارجشان کنیم. بنده ملاحظه

وزیر عدلیه - بنده بدون اینکه توضیحات زیادی بدهند ... اگر چه شور اول است و میباید کمیسیون در آن جا مطالعه میشود.

رئیس - ماده هفتم قرائت میشود.

(این طور قرائت شد)

ماده ۷ - اشخاصی که تحصیل تابعیت ایران نموده باشند باید از کلیه حقوق که برای ایرانیان مقرر است مستثاء حق رسیدن بمقام وزارت و معاونت وزارت بهره مند میشوند لیکن نمی توانند بمقامات ذیل نائل گردند مگر پس از ده سال از تاریخ صدور سند تابعیت :

۱ - عضویت مجلس مقننه

۲ - عضویت انجمن های ایالتی و ولایتی و بلدی

۳ - مأموریت وزارت امور خارجه

رئیس - آقای فهمی

فهمی - ایراد بنده در قسمت سیم این ماده است که نوشته اند بعد از ده سال می تواند بمأموریت وزارت امور خارجه منصوب شود بنده عقیده ام این است که این شخص در هر حال نمی تواند از طرف وزارت امور خارجه بدوات متبوعه سابق و محل تابعیت اولی خودش مأموریت پیدا کند ولی سایر مأموریت ها را بتواند عهده دار شود عده از نمایندگان - صحیح است.

وزیر عدلیه - بلی ممکن است پیشنهاد بدهند برود در کمیسیون و مطالعه بشود و ترتیبی درش داده شود.

رئیس - آقای فیروزآبادی

فیروزآبادی - عرض کنم اینجا نوشته شده است مجالس مقننه خواستیم توضیح بدهند که مقصود از مجالس چیست ؟

وزیر عدلیه - مطابق قانون اساسی دو مجلس است

مجلس شورای ملی و مجلس سنا

فیروزآبادی - پس باید بنویسید مجلسین

وزیر عدلیه - اشکالی ندارد.

رئیس - آقای عدل

عدل - بنده با اینکه این اشخاص عضو هیئت مقننه نباشند با جزو مأمورین وزارت امور خارجه پذیرفته نشوند موافق هستم ولی جزو اعضای انجمن بلدی نباشند بنده مخالفم و می خواهم حکمت این را بفهمم. چون در ایران ناچار این شخص صاحب مکنت و علاقه میشود و این ها را اگر نخواهیم دخالت در امور بلدی نکنند بنده علتش را نفهمیدم و عضویت انجمن بلدی که کار سیاسی نیست.

وزیر عدلیه - این قسمت يك قسمت فوق العاده مهمی نیست ممکن است این را پیشنهاد بدهند تا در کمیسیون مورد نظر واقع شود و مطالعه بکنیم و حل بکنیم

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - بنده میخواستم عرض کنم که خواست در این جا ماده پنجاه و هفت قانون انتخابات و ماده هفت قانون متمم قانون اساسی را هم در نظر بگیرند همین طور هم پیشنهاد کرده در ضمن پیشنهادات قرائت می شود و البته در کمیسیون موافقت می فرمایند.

رئیس - پیشنهاد قرائت میشود.

(این قسم قرائت میشود)

مقام منبع ریاست محترم دامت عظمه : در ماده هفتم سطر دوم بعد از کلمه استثناء نوشته شود : باستثناء از حقوقی که در متمم قانون اساسی و نظامنامه انتخابات ممنوع است بهره مند میشوند لیکن پس از ده سال از تاریخ صدور سند تابعیت میتوانند بمقامات ذیل نائل شوند : عضویت انجمن های بلدی و ایالتی و ولایتی و مأمور امور وزارت جزو دراتی . دهستانی پیشنهاد آقای فهمی :

قسمت سوم ماده هفتم بطریق ذیل نوشته شود :

مأموریت وزارت امور خارجه در غیر از مملکت متبوعه سابق خود . فهمی

در ایران

رئیس - ماده هشتم قرائت میشود ...

عدل - پیشنهاد داده ام.

(پیشنهاد آقای عدل راجع بماده هفتم اینطور قرائت شد)

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی :

بنده پیشنهاد میکنم در ماده هفتم عبارت دوم عضویت انجمن های ایالتی و ولایتی و بلدی حذف شود. عدل

رئیس ماده هشتم قرائت میشود.

(این طور قرائت شد)

ماده ۸ - درخواست تابعیت باید مستقیماً با توسط حکام یا ولات وزارت امور خارجه تسلیم شده و دارای منضمات ذیل باشد :

۱ - سواد مصدق اسناد هویت تقاضا کننده و عیال و اولاد او .

۲ - تصدیق نامه نظمیه یا شهادت نامه که لا اقل بامضای سه نفر از معروفین محل رسیده باشد دایره به تعیین مدت اقامت تقاضا کننده در ایران

۳ - تصدیق نامه اداره نظمیه محل راجع به نداشتن سوء سابقه

۴ - تصدیق نامه اداره نظمیه دایره تقاضا کننده مکنت کافی با شغل معینی برای تأمین معاش خود دارد وزارت امور خارجه رسیدگی تعیین تاریخ وصول داده و در صورت لزوم اطلاعات راجعه بشخص تقاضی کننده را تکمیل و آنرا به هیئت وزراء ارسال خواهد نمود تا هیئت مزبور در قبول یا رد آن تصمیم مقتضی اتخاذ کنند در صورت قبول شدن تقاضا سند تابعیت بدرخواست کننده تسلیم خواهد شد.

رئیس - آقای دولتشاهی

محمد علی میرزا دولتشاهی - بنده نظرم در قسمت

دوم ماده هشتم است که میگوید « تصدیق نامه نظمیه یا شهادت نامه که لا اقل بامضای سه نفر از معروفین محل رسیده باشد دایره به تعیین مدت اقامت تقاضا کننده

این واضح است در جائی هم که نظمیه باشد باز غالباً سعی میکنند همین تصدیق سه نفر معتمد و معروف محل را بدست بیاورند که آسان تر باشد در صورتیکه تصور میکنم مقصود از تصدیق معروفین محل در صورت فقدان نظمیه در محل است بنابر این خوب است این قسمت را در ماده قید کنند که در جائی که نظمیه است دیگر تصدیق معروفین از روی ندارد.

شریعت زاده (مخبر کمیسیون قوانین عدلیه) - به نظر بنده کسی که بخواهد يك چنین تقاضایی بکند راه سهل و آسانش همان مرجع نظمیه است اگر نظمیه نبود متوسل بشهادت آن اشخاص میشود باز ممکن است پیشنهاد بفرمایند تا در کمیسیون حل شود

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده بهمان نظری که بارها عرض کرده ام باز هم عرض میکنم که باید تسهیلات فراهم کرد. اینجا آمده است یکی نداشتن سوء سابقه را شرط قبول تابعیت قرار داده است در صورتیکه عرض کردم ما ممکن است آنها را داخل تبعیت خودمان بکنیم و تربیتشان هم بکنیم لازم نیست اگر کسی سوء سابقه داشته باشد ما او را قبول نکنیم. این یکی دیگر اینکه تأمین معاش خودش را باید بکند یعنی با مکنت داشته باشد یا از راه شغلی که مشغول است تأمین معاش بکند اینهم يك اسباب اشکالی است بجهت این که اولاً که چیز دار خیلی کم پیدا میشود بی چیزها هم هستند غالباً تأمین معاش صحیح حاضر ندارند اگر بی چیزها را ما قبول نکنیم باید خیلی اشخاص خودمان را هم خارج بکنیم. آقای وزیر فرمودند که اینها بمنزله ولاد هستند و آنها بمنزله این است که میخواستیم يك کسی را به اولادی قبول کنیم بنده هیچکدام اینها را با هم فرق نمیگذارم باید بشر مری نوع خودش باشد و هر کس بر خلاف این عقیده دارد بنده عقیده ندارم. بنده معتقدم که تمام افراد بشر باید مری نوع خودشان باشند

رئیس - آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب عرض کنم آقا فیروز آبادی يك قدری توجه بفرمایند این مسئله تصدیقنامه اداره نظامیه محل به نداشتن سوء سابقه قطع نظر از اینکه يك فوائد عظیمه برای تهذیب اخلاق اهالی دارد خیلی هم لازم است يك مملکت ایرانی که حقیقه از هر حیث مباح میگویی دست قدوت الهی همه چیز را برای و فراهم کرده است از حیث آب و هوا و بحمد الله ترقی و تعالی اطراف آنرا گرفته است ناچار هستیم این قیدها را برای تبعیت قبول بکنیم نمیشود سوء سابقه را شرط قرار بدهیم این قطع نظر از اینکه انتظامات ما را محظوظ میدارد برای تهذیب اخلاق اهالی ما هم لازم است و برای اینکه دولت متمم اخلاق مردم باشد لازم است این اولاد را قبول يك نفر از رفقه گفت هنوز هم کسی نیامده است که رد بشود ولی ما ناچاریم در مقام قانون گذاری طوری بکنیم که بعد از این در باب ایران نباید باز باشد که هر ترتیبی واقع شد هر کس بیاید و برود و هر که هر که باشد باید ترتیب داشته باشد قانون داشته باشد اشخاصی که می آیند سوء سابقه نداشته باشند میفرمایند مکنت را مخالف در صورتی که این را بنده از جمله چیزهای لازم میدانم که باید این کله از ایران برود که بعد از این کسی نکدی نکند یا اینکه اکتساب از طریق غیر مشروع بکند باید با دارای مکنت کافی باشند یا دارای يك شغلی که باعث سرفرازی باشد نگاه کنید به تاریخ مملکت ما ببینید گذشتگان و نیاکان ما دارای چه مقامی از شرافت در دنیا بوده اند چرا ما الان این شرافت را نخواهیم دو مرتبه تکلم کنیم ؟ برای همینکه آزاد کردیم هر کس بیاید و بهر ترتیبی و بهر حرفه وارد مملکت ما بشود . خیر کاملاً تصدیق کنید چون شما يك شخصی هستید مهذب الاخلاق با دیانت و در این عقیده با من همراه هستید که باید اهالی مملکت ما با مکنت کافی داشته باشند یا دارای يك شغلی باشند که کفایت مخارج آنها را بکنند ما نمی توانیم در باب مملکت خودمان را باز بگذاریم که هر کس با هر شغل کثیفی وارد

مملکت ما بشود این خیلی خیلی لازمست .

رئیس - پیشنهاد آقای دولتشاهی قرائت میشود
(بشرح ذیل خوانده شد)

د قسمت دوم ماده ۸ پیشنهاد میشود بجای تصدیق نامه نظامیه یا شهادتنامه که با مضای سه نفر از معروفین محل رسیده باشد نوشته شود تصدیقنامه نظامیه و در صورتی که نظامیه نباشد شهادت نامه که لا اقل با مضای سه نفر از معروفین محل رسیده باشد

رئیس - ماده نهم قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده نهم - زن و اولاد صغیر کسانی که بر طبق این قانون تحصیل تابعیت ایران می نمایند تبعه دولت ایران شناخته میشوند ولی زن در ظرف یکسان از تاریخ صدور سند تابعیت شوهر و اولاد صغیر در ظرف یکسال از تاریخ رسیدن سن بلوغ (مطابق قانون مملکت متبوع سابق پدر خود) میتوانند اظهار به کتبی بضمیمه تصدیق مذکور در ماده ۲ بوزارت امور خارجه داده و تابعیت مملکت سابق شوهر و یا پدر را قبول کنند .

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده مخالفتم در این ماده نسبت باین قید است که : سن بلوغ که میرسد براتر میگذازد و میگوید مطابق قانون مملکت خود بنده عقیده این است که قانون برای مملکت خودمان میگذاریم باید در تحت قوانین خودمان باشد مگر اینکه بقانون بین المللی برخورد و این چیزی نیست که بقانون بین المللی برخورد ما قانون برای مملکت خودمان میگذاریم و عقیده ندارم که اشخاص را آزاد بگذاریم تا سن چهل سالگی پنجاه سالگی بعضی جا ها شاید سن بلوغشان را بیست و پنج سال قرار بدهند ما در ظرف پنجاه سال بیست و پنج سالش يك شخصی را از حقوق مدنیت محروم کنیم بنده عقیده ندارم بنده عقیده ام این است که هر چه کمتر بتوانیم

اشخاص را در این قبیل امور محدود کنیم بهتر است و آزادی آنها را سلب نکنیم بهتر است . در سن پانزده و شانزده کمتر کسی است يك مراتب از عقل را دارا نباشد که در این امور کافی است باین ملاحظه بنده عقیده ام این است که این قید از اینجا انداخته شود و این مسئله مطابق قانون مملکت خود هم همینطور که جلسه گذشته هم عرض کردم اینهم بیفتد و قانون و سن بلوغ مملکت خودمان را معیار قرار بدهیم که کمتر محدود باشد که سن سی سال و چهل سال این شخص بیست سالش و از قانون مدنیت محروم نباشد

وزیر عدلیه - آنروز جلسه قبل همین بیان را که آقا فرمودند عرض کردم که دلایل این ماده بقدر روشن و کافی گفته شد باز عرض میکنم بنده گفتم يك کسی را که ما باو حق میدهیم (چون راجع بتابع خارجه است) که اختیار کنند بین مملکت ما و مملکت سابق خودش باید آن مملکت این شخص در نظر مقنن باشد که این شخص صلاحیت يك همچو عملی را داشته باشد باید بلوغ آنجا را در نظر گرفت و صرف نظر از این بطور کلی ما مذاکره کردیم و تذکر داده در عهدود هم هست در قانون مدنی ما هم هست که در مسائل مربوطه باحوال شخصیه اتباع خارجه تبع قوانین مملکت خودشان هستند . مسئله بلوغ یکی از امور شخصیه است . فرض بفرمائید این شخص که حق دارد میخواهد از تابعیت ما صرف نظر کند و تابعیت مملکت پدرش را قبول کند باید مطابق قانون آن مملکت متبوعه اش باشد و باید باو اجازه داده شود . يك بچه پانزده ساله را ممکن است ما قبول کنیم ولی در نقاط دیگر ممکن نیست و بنده توضیح زیادتری در این باب گمان نمیکنم لازم باشد آقا هم موافقت بکنید

رئیس - ماده دهم قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده دهم - تحصیل تابعیت ایرانی پدر بهیچوجه در

ماده پانزدهم - زنهای خارجه که در نتیجه ازدواج ایرانی میشوند میتوانند بعد از تفریق با فوت شوهر برای تبعیت اول خود رجوع نمایند مشروط بر اینکه وزارت امور خارجه را کتباً مطلع نمایند ولی هر زن شوهر مرده که از شوهر سابق خود اولاد دارد نمیتواند مادام که اولاد به بیست سال تمام نرسیده از این حق استفاده کند و در هر حال زنی که مطابق این ماده تبعه خارجه میشود مطلقاً حق داشتن اموال غیر منقول نخواهد داشت و او اینکه حق مزبور بتابع خارجه داده شده باشد و هر گاه قیاد دارای اموال غیر منقول بوده و یا بعد از مرث اموال غیر منقولی باو برسد باید در ظرف یکسال از تاریخ خروج از تابعیت ایران یا دارا شدن ملک در مورد ارث آنرا بنحوی از نحوه بتابع ایران منتقل کند و لا اموال مزبور بانظارت مدعی العموم محل بفروش رسیده و پس از وضع مخارج فروش قیمت بانها داده خواهد شد .

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - مخالفی ندارد

(گفته شد خیر)

رئیس - ماده دوازدهم قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده دوازدهم - زن ایرانی که بتبعه خارجه مزاجت

مینماید بقامیت ایرانی خود باقی خواهد ماند مگر اینکه مطابق قانون مملکت زوج تابعیت شوهر بواسطه وقوع عقد ازدواج بزوجه تحمیل شود ولی در هر صورت بعد از وفات شوهر و بتفریق تصرف تقدیم درخواست بوزارت امور خارجه باضمام ورقه تصدیق فوت شوهر و با سند تفریق تابعیت اصلیه زن بجمع حقوق و امتیازات راجعه بآن مجدداً باو تعلق خواهد گرفت

رئیس - آقای یسائی

یسائی - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - مخالفی ندارد؟ (گفته شد خیر) دوفقره پیشنهاد از آقای هزار جریبی رسیده است قرائت میشود (بشرح ذیل خوانده شد)

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی دامت شوکتة پیشنهاد میکنم ماده دوازدهم اینطور نوشته شود: زن ایرانی مسلمة به تبعه مسلم خارجه یا غیر مسلمة یا غیر مسلم تبعه خارجه مزاجت نماید.

پیشنهاد دیگر آقای هزار جریبی مقام منبع ریاست محترم مجلس شورای ملی دامت شوکتة بنده پیشنهاد میکنم ماده دوازدهم اینطور اصلاح شود ماده ۱۲ - زن ایرانی که موافق مقررات و قانون مملکتی با تبعه خارجه مزاجت مینماید

رئیس - ماده سیزدهم قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده سیزدهم - اتباع ایران نمیتوانند تبعیت خود را ترك کنند مگر بشرايط ذیل:

۱ - بسن بیست سال تمام رسیده باشند

۲ - هیئت وزراء خروج از تابعیت آنها را اجازه دهد

۳ - قبلاً تعهد نمایند که در ظرف یکسال از تاریخ

ترك تابعیت خود را بر اموال غیر منقوله که در

ماده چهاردهم - هر تبعه ایران که بدون رعایت مقررات فوق تابعیت خارجی تحصیل کند تبعیت خارجی او کان لم یکن بوده و تبعه ایران شناخته میشود ولی در عین حال کلیه اموال غیر منقوله او با نظارت مدعی العموم محل بفروش رسیده و پس از وضع مخارج فروش قیمت آن باو داده خواهد شد و بعلاوه از رسیدن مقام وزارت و معاونت و عضویت مجلس مقننه و انجمنهای ایالتی و ولایتی و بلدی و هر گونه مشاغل دولتی محروم خواهد بود.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - مخالفی نیست؟

(گفتند خیر)

رئیس - ماده پانزدهم قرائت میشود

(بشرح آتی قرائت شد)

ماده ۱۵ - از اتباع ایران کسانی که خود یا پدرشان موافق مقررات تبدیل تابعیت کرده باشند و بخواهند به تابعیت اصلیه خود رجوع نمایند به مجرد درخواست به تابعیت ایران قبول خواهند شد

رئیس - رأی میگیریم بشور دوم آقایان موافقین

قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

(۷) ختم جلسه و تعیین موقع و دستور جلسه بعد

رئیس - تصویب شد. اگر موافقت فرمایند جلسه

را ختم میکنیم جلسه آینده پنجشنبه ۳۱ امرداد دستور

شور دوم لایحه تابعیت و شور اول تأمین خسارت از اتباع خارجه

(مجلس یکریع ساعت قبل از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر